

การวิจัยข้ามพรมแดน : เครื่องมือในการพัฒนาภูมิภาค

ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม

ประธานบริหารหลักสูตร ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎมณฑล มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในภูมิภาค จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างความแตกต่างในชาติ ภาษา และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในปัจจุบันกำลังจะได้รับ ความสนใจและตื่นตัวในเรื่อง ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ในปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งอารยธรรมสถานต่าง ๆ ยังขาดการรวบรวม เรียบเรียงอย่างเป็นระบบที่บูรณาการเชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างกระบวนการศึกษา รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับบริบทด้านต่าง ๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน อย่างสหวิทยาการโดยการวิจัยเป็นเครื่องมือ

การวิจัยข้ามพรมแดน (Cross Border) กำลังจะได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นงานวิจัยประเภทนี้จะต้องใช้ความร่วมมือ ร่วมใจ ระหว่างทีมนักวิจัยของไทยและนักวิจัยต่างชาติ ซึ่งจำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่สำคัญของการนำไปสู่ความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างกัน

การวิจัยข้ามพรมแดนจะพัฒนาภูมิภาคได้อย่างไร

การพัฒนาภูมิภาคโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมรขอบเขตและเป้าหมายมุ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาค เพื่อเน้นการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับท้องถิ่นประเทศ และภูมิภาค ที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานตอบสนององความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์เพื่อการพัฒนาได้ทุกกิจกรรม โดยการเริ่มต้นจากศึกษาสภาพปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิจัย จะทำให้ทราบว่ามีปัญหาอะไรบ้าง รวมทั้งความต้องการและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในบางปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้าน เทคนิค วิธีการกระบวนการ เช่น วิธีการพัฒนาต่าง ๆ ได้แก่พัฒนาทักษะฝีมือ พัฒนาอาชีพ ฯลฯ สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยกระบวนการวิจัยอย่างครบวงจร นอกจากนั้นแล้วผลสรุปจากการวิจัยนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมถ้าได้มีโอกาสหยิบแนวทางนั้น ๆ สู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง